REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.

INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 bani pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-riĭ de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-riĭ de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-niĭ colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Tĕrgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 coróne. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 219. Brașov, Sâmbătă 5 (18) Octomvrie. 1902.

NOU ABONAMENT
LA
„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Octomvrie st. v. 1902
s'a deschis nou abonament, la care invităm pe toțĭ amicii și sprijinitorii fóiei nóstre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 corόne, pe șese lunĭ 12 corόne, pe trei lunĭ 6 corόne, pe o lună 2 corόne.

Pentru România și streinătate: Pe un an 40 francĭ, pe șese lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se póte face mai ușor prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Din camera vienesă.

Tot mai mult se apropie momentul, care va aduce decisiunea finală în cestiunea pactului economic cu Austria.

Erĭ, Joi, s'a deschis în cele din urmă și sesiunea de tómnă a parlamentului austriac.

In două privințe va fi de mare însemnătate sesiunea de față a Reichsrathului. Ea va avé sĕ resolve mai întâiŭ cestiunea limbelor în Boemia și Moravia, dela care va atêrna, după-cum stau adĭ lucrurile, și soluțiunea pactului economic pe cale parlamentară. Va avé dér camera vienesă a-se ocupa de pactare în două direcțiunĭ.

Ședința de erĭ a camerei vienese n'a fost tocmai de bun augur pentru deslegarea acestei îndoite și grave probleme. Eată pe scurt, după scirile, ce le-am primit adĭ, ceea-ce s'a petrecut în acéstă ședință.

Mai întâiŭ ministrul de finanțe a presentat preliminariul budgetului pe anul 1903. Apoi a urmat o interpelație în afacerea notei nordamericane adresată puterilor în cestiunea Evreilor din România.

Indată după acésta s'a ridicat ministru-președinte Koerber și a făcut declarațiunĭ privitóre la *cestiunea limbelor* și la negocierile pentru pact.

Guvernul, ḑise Koerber, vrea sĕ deslege acéstă cestiune gravă pe calea cea mai amicabilă, și nu-o va lua dela ordinea ḑilei până când nu va fi resolvată în mod deplin multămitor.

Afirmarea primului ministru, că guvernul nu merită imputărĭ din partea Cehilor, provócă mare sgomot și contradicerĭ pe băncile Cehilor.

„Nu-i adevĕrat“ ḑice mai departe ministru-președinte, „ce a afirmat un deputat ceh ḑilele acestea într'o vorbire a sa către alegĕtorĭ, că guvernul lucréză în contra intereselor poporului cehic. Din contră guvernul tot-déuna s'a nisuit a face sĕ se respecteze drepturile ambelor popóre“ (adecă a Cehilor și a Nemților).

Și acésta din urmă declarație a fost primită din partea deputaților cehĭ cu reprobărĭ și cu mare sgomot.

A trecut apoi primul-ministru la afacerea pactului, declarând că, după cum stau lucrurile, cu tóte greutățile ce s'au ivit și încă se ivesc, perfecționarea finală a pactului nu va întârḑia mult.

După Koerber a vorbit conducĕtorul ceh Paçak. El constată, că vorbirea ministrului-președinte, în loc sĕ lămurésca cestiunea limbilor, a inveninat încă și mai mult situațiunea“. Nu voiesc sĕ ḑic—continuă Paçak — că discursul primului ministru este o infamie, dér el e îndreptat hotărît în contra poporului ceh și acésta îi va da în curênd rĕspunsul“.

Vorbitorul propuse sĕ se deschidă discusiunea. In fine ḑice, că până când cestiunea nu va fi resolvată, Cehii nu se vor ferì nicĭ de violență!

Cuvintele acestea, carĭ au fost salutate cu aplause sgomotóse de către deputații cehĭ, marchează începutul unei campanie parlamentare desperate.

Nu sunt prospecte, că se va puté afla modalitatea de-a împăca pe Cehĭ cu Germanii într'un timp apropiat. De aceea situațiunea e așa de dificilă și de amenințătóre.

Deja în preséra deschiderei Reichsrathului, clubul Cehilor a declarat, că va purta cea mai aspră luptă contra guvernului, cu tóte mijlócele obicĭnuite în parlamentul vienes.

Germanii nu mai puțin se află sub o presiune, ce numai favorabilă nu póte fi resolvării cestiunei limbelor.

Deputații pangermanĭ, carĭ, deși sunt cei mai estremĭ, dau tonul în cestiunile naționale, au declarat lui Koerber, că nu vor lua parte la nicĭ o consfătuire în afacerea naționalităților din Boemia, până când nu va fi asigurată introducerea limbei germane ca limbă a statului.

Este interesant, că un economist de frunte maghiar, care cunósce bine situațiunea, susține într'o fóiă maghiară din Pesta, că pactul de aceea nu póte sĕ fie finalisat, fiind-că guvernul austriac nu e în stare sĕ ofere garanția, că punctele lui, deja în total stabilite, vor fi aprobate de către Reichsrath.

Mai mult, același bărbat distins, asigură sus și tare, că lucrurile au ajuns acolo, încât *nu numai interesele materiale ale Ungariei, ci chiar esistența și posiția de putere a monarchiei aternă adĭ dela atitudinea parlamentului austriac.*

E dér esplicabil interesul cel mare, cu care se urmăresc cele ce se petrec de present în Reichsrath.

Revisuirea legii naționalităților. Asupra adresei comitatului Pojun de a-se modifica legea naționalităților, s'a discutat acum în urmă în congregațiile comitatelor *Torontal, Turoț* și *Jaurin*. Tóte trei comitatele au hotărît sprijinirea adresei din Pojun. In congregația din Turoț Slovacii *Pietor, Mudron* și *Vanovici* au cerut esecutarea legei și au combătut revisuirea ei. Inzadar însĕ...

Szell despre pactul vamal. In ședința de Miercurĭ a dietei, *Rakovszky* a întrebat pe ministrul president, că de ce guvernul nu s'a declarat despre pact. — *Szell* a rĕspuns, că în sesiunea acésta problema cea mai mare va fi *resolvirea cestiunilor pactului.* Până acum *nu s'a putut dobândi o ințelegere* între guvernele ungar și austriac, dér cât timp tratările nu sunt întrerupte, ci se urméză încă, el nu va da sémă, de ce nu s'a încheiat până acum pactul. Guvernul nu e legat de termin în privința alianței vamale, care se póte încheia în 1903 și și în 1904.

Cum se apĕră. Foile din Budapesta spun, că „un distins bărbat de stat maghiar“ a scris în *„Der Tag“* din Berlin un articol, în care încércă se arate mișcarea „pangermană“. El încheie așa:

„Puterea și forța Ungariei se baséză pe unitatea națională. A conserva și a promova acésta, este prima condiție de viétă a statului ungar. Ḑi de ḑi vedem în Austria, ce urmărĭ pot deriva din aceea, că Germanii nu și-au sciut menține rolul de conducĕtorĭ. Suferim pentru încurcăturile austriace și din causa criselor continue, carĭ sguduesc statul. Și acum sĕ privim liniștițĭ, ca și în Ungaria sĕ fie amenințată de o astfel de desvoltare a lucrurilor?... *Décă vor elupta (naționalitățile) egala îndreptățire națională, din statul maghiar va deveni stat de naționalitățĭ,* care ar trebui sé-și risipéscă puterile pentru probleme, pe carĭ nicĭ Austria n'a putut sĕ le resolve până acum“.

Așa-dér, după afirmarea „distinsului bărbat de stat maghiar“, nu mai póte fi vorba în Ungaria despre egala îndreptățire națională?

Urcarea listei civile. Ḑiarul „N. Fr. Pr.“ aduce scirea despre urcarea listei civile. Acest plan, după fóia vienesă, se va realisa prin faptul, că în proiectul de budget, presentat erĭ în Reichsrath, se află deja posiția, în care se prevede urcarea listei civile cu *2 milióne* corόne. Tot cu atâta se va urca și din partea ungară. Cu acéstă urcare suma totală a listei civile va fi de 22 milióne și 600.000. Proiectul austriac relevéză în motivarea sa, că lista civilă de la 1872 încóce a fost în mod staționar fixată în suma de 18.6 milióne, cu tóte că ar fi trebuit înoită din 10 în 10 anĭ, deórece într'aceea s'au înmulțit cheltuielile representative și au trebuit urcate salarele funcționarilor de curte.

Muntenegrul mobiliséză? In *Belgrad* s'a rĕspândit scirea, că turburările din Macedonia și Serbia-vechiă, apoi incursiunile Albanesilor la granița muntenegrénă, au îndemnat pe principele Muntenegrului, sĕ *ordone mobilisarea trupelor.* Mobilisarea se face în mare tăcere de câte-va sĕptĕmânĭ și s'au început lucrărĭ la mai multe puncte strategice de-alungul graniței albanese.

Cehii și proiectul lui Koerber.

(Cestiunea limbilor în Austria.)

Comisia parlamentară a clubului deputaților cehĭ a ținut Miercurĭ o conferență cu scop de a stabili rĕspunsul la proiectul de limbă, ce l'a presentat Marțĭ ministrul president Koerber. Erĭ s'a întrunit clubul, în plen și după o scurtă discuțiune a primit unanim rĕspunsul, ce are sĕ se dea guvernului. Resoluția e următórea:

„Considerând, că grava nedreptate comisă contra poporului cehic nu s'a îndreptat; nu i-s'au redat drepturile ce-i compet în virtutea legii; principiile fundamentale (din proiectul guvernului) în loc sĕ remedieze nedreptatea causată prin ordonanța de la 14 Oct. 1890, sunt preventive față de Germanĭ în ce privesce stabilirea limbei de stat germane și în ce privesce pretensiunile lor periculóse statului; considerând mai departe, că prin acésta se dă o dovadă despre aceea, că guvernul actual nu scie séu nu vrea sĕ satisfacă dreptele pretensiunĭ ale Cehilor; în fine considerând că guvernul actual atinge principiile egalei îndreptățirĭ în țĕrile corónei boeme și mai ales în Silesia: clubul declară, că *va porni lupta cea mai violentă în contra actualului guvern* cu tóte mijlócele, ce se obicĭnuesc în parlamentul vienes“.

Asta va sĕ ḑică *obstrucțiune energică* în parlamentul central din Viena contra guvernului. Se crede, că scenele furtunóse în „Reichsrath“ se vor începe îndată după deschiderea acestuia.

In cercurile bine orientate se crede, că Koerber e decis ca în momentul în care va depune pe biroul camerei proiectele referitóre la pactul cu Ungaria, sĕ pună pe Cehĭ în fața alternativei, ca séu sĕ nu ridice piedecĭ în contra pactului, séu *va disolva parlamentul.*

Administrația și naționalitățile.

Am amintit despre broșura deputatului *Lendl*, în care el descrie miseriile poporației din cercul sĕu electoral.

Ḑiarul *„Neues Politisches Volksblatt“* face acestei broșurĭ o apreciare, pe care o reproducem și noi în traducere, deórece conține multe lucrurĭ interesante. Ĕtă ce scrie „N. P. V“:

„Avem înaintea nóstră o broșurică*) abia de două cóle tipar, scrisă de deputatul Dr. Adolf Lendl. Deputatul își conduce cetitorii prin cercul sĕu electoral, un cerc compus din o populație de diferite limbĭ, din comitatul Timișului, și ceea-ce observă cineva în călĕtoria acésta, merită atențiunea cercurilor conducĕtóre în mĕsură mai mare, de cât tóte conferențele, adunările și congresele, arangiate în timpul din urmă de către patrioți zeloșĭ în mĕsură mai mare, decât ar trebui.

Mai mult de câte orĭ când se aud în timpul din urmă plângerĭ asupra nemulțumirei naționalităților în Ungaria de sud. Aprópe ḑilnic apar prin ḑiare articole vehemente contra „agitatorilor“ — dér a-

*) Dr. Adolf Lendl, O călĕtorie în cercul meu electoral (Utazás a kerületemben.)

prope nimenĭ nu şĭ-a dat ostenéla, sĕ cerceteze, carĭ sunt motivele acestei nemulţumirĭ. Se publică prin diare înjurăturĭ, bănuesc pretutindenea trădare de patrie, agitaţiunĭ şi alte asemenea lucrurĭ comode şi se fălesc cu sentimentele proprii patriotice în frase bombastice. Expunerile broşurei acesteia vor deschide ochii multora....

Era un timp, când — după cum spune broşura — Şvabii din Timiş spuneau cu mândrie archiducelui Albrecht, că ei sunt Şvabĭ ungurĭ. Ei au luptat împreună pentru libertatea şi constituţia Ungariei, se simţiau fraţĭ cu Ungurii, se simţiau acasă în Ungaria, ca cetăţenĭ cu tóte drepturile în patria ungară.

E întrebare, décă astădĭ este tot aşa. Şi décă s'au schimbat lucrurile, trebue sĕ ne întrebăm: de ce? Inainte de a rĕspunde la acéstă întrebare în sensul broşurei, trebue sĕ ne mai întrebăm: Óre ţĕranul ungur a rĕmas pretutindenĭ acelaşĭ? Ore are el şi acuma aceleaşĭ sentimente, pe carĭ le avea pe timpul, când înarmat cu cósa şi sapa eşia la luptă contra duşmanului? Óre nu emigréză sute şi mii de Ungurĭ peste Ocean? Nu, nicĭ Ungurul n'a rĕmas acelaşi, şi el îşĭ părăsesce patria, pentru care, décă nu el însuşĭ, dér tatăl sĕu de sigur, era gata sĕ-şĭ dea viéţa. Cu deosebirea, că Ungurului nu i-se póte face reproşul lipsei de patriotism, séu mai bine reproşul, în sensul cum înţeleg şoviniştii patriotismul, s'ar puté justifica, dér sĕ feresc sĕ facă acest reproş, ca sĕ nu ajungă de rîs.

Tóte aceste simptome se cuprind în unul şi acelaşĭ capitol. Broşura lui Lendl dă la tóte aceste întrebărĭ rĕspunsul, pe care noi de mult l'am dat, pe basa logicei faptelor, care însĕ aicĭ este confirmat prin esperienţe, pe basa esemplelor. *Sarcinele publice atât de grele*, relaţiile economice atât de nefavorabile, au pus pe ómenii micĭ din Ungaria — ţĕranĭ, comercianţĭ şi industriaşĭ de-opotrivă — într'o luptă grea, deplorabilă şi vecĭnic lipsită de resultate, *lupta pentru esistenţă.* Aceia însĕ, a căror datorie ar fi sĕ-i spriginéscă pe aceştĭ ómenĭ, sĕ le promoveze şi asigure posibilitatea de a trăi, *se ocupă cu politica*, îşi consideră de problemă a vieţii sĕ facă servicii politice celor de la putere, şi după ce miseria a ajuns la culme, vînéză în *tóte părţile trădare* şi ca sĕ scape de rĕspundere, *spun că causa nemulţumirii este agitaţia.* In ţinuturile, unde locuesc naţionalităţĭ, sunt *agitatorii naţionalităţilor*, ér în ţinuturile, unde nu prinde acest pretext, *agitatorii socialiştĭ sunt aceia*, carĭ trebue sĕ acopere nepriceperea puternicilor de la comitat.

Către acésta se mai adaogă o administraţie neraţională. Şefii administraţiei comitatense de la notar în sus, numai arareorĭ sunt la înălţimea lor, şi cu cât sunt mai sus puşĭ, cu atât mai puţin corĕspund. Omnipotenţa statului, hiperregimul, care în ultimii anĭ a făcut progrese enorme şi urmăresce pe cetăţén pas de pas, — se manifestă în comitate şi la ţéră, ca o şicanare brutală, care nu lasă de fel sĕ iasă la ivélă ideea, *că administraţia trebue sĕ stea în serviciul binelui public.*

Guvernului i-se trimit, sĕ înţelege, rapórtele oficiale colorate şi alcătuite după plăcere şi trebuinţă, şi aceste rapórte servesc apoi ca basă pentru mĕsurile, ce le ia guvernul. Resultatul este, că aceste *mĕsurĭ şi legĭ de obiceiŭ îşĭ greşesc ţinta, nu se potrivesc cu împrejurările, risipesc forţele poporului şi produc înstrĕinare.* Şi décă stările bolnăviciose ies la ivélă, atuncĭ *aiuréză despre renitenţă şi trădare* — şi firesce poporul prin apĕrarea contra acestor simptome, se înstrĕinéză şi mai mult, căcĭ *pe lângă tóte miseriile şi nevoile, ce le sufere, mai este şicanat şi cu tot felul de investigaţii patriotice* şi pedepsit adesea pentru pretinşii agitatorĭ.

Asemenea călĕtorii ar trebui sĕ facă toţĭ deputaţii, carĭ au la inimă interesele poporului şi resultatele acestor călĕtorii ar trebui sĕ fie isvorul, din care guvernul sĕ scótă legile şi ordinaţiunile sale. Atuncĭ am avé prospecte, că mĕsurile luate de guvern ar fi nemerite."

Corvin = „Hollos"?

Vorbind despre discursul ţinut la desvĕlirea statuei lui Matia Corvinul în Clujiŭ de către primul ministru unguresc C. *Szell* şi de respunsul ce i-l'a dat tînĕrul archiduce *Iosif August*, „Cronica" într'un articol semnat „Memor" relevéză câteva momente caracteristice:

Primul ministru Szell, dice „Cr.", arătând spre statua regelui Matia Corvinul spune, că ea represintă pe un rege glorios şi drept, care a lucrat şi s'a străduit tótă viaţa pentru naţia maghiară. Din causa acésta naţia maghiară îşĭ arată recunoscinţa sa ridicând o statuă regelui Matia *Corbu* (Hollos Mátyás), în Clujiŭ, oraşul lui natal.

Autorul articolului menţionat face la acésta următórele observărĭ:

Nu e adevĕrat că Mateiŭ *Corbu* ar fi lucrat şi străduit pentru naţiunea maghiară ci el a lucrat şi a stăruit pentru regatul apostolic ungar, cu diferitele sale popóre...

P'atuncĭ nu esista ideea principiului de naţionalitate, cum îl înţelegem noi adĭ. Mateiŭ Corvin a fost un rege alcătuitor de stat, în care favoriţii Papei erau maghiarĭĭ. Regatul ungar nu s'a susţinut numai cu forţele Maghiarilor ci şi cu cele ale popórelor nemaghiare, cum e casul până în diua de adĭ. Şi când după perderea independenţiĭ în bălţile dela Mohács, Maghiarii scapă de sub jugul turcesc tot cu ajutorul habsburgilor şi al popórelor nemaghiare au scăpat.

Fiul archiducelui Iosif, şeful honvedimii, rĕspundĕnd ministrului unguresc, insistă de trei orĭ asupra numelui român al regelui *Mateiŭ Corvin* (şi nu Hollos Mátyás cum îĭ dic ungurii). A arătat apoi rolul civilisator care l'a jucat ca protector al literilor şi artelor, şi l'a numit apoi pe Mateiŭ Corvin că a fost *părintele popórelor, că a fost însăşĭ dreptatea.*

Autorul întrébă apoi, că ce a urmărit d-l C. *Szell* când a maghiarisat un nume universalmente cunoscut sub forma lui românéscă, dicĕnd *Hollos* în loc de *Corvin*? De sigur, că prin acésta n'a preamărit memoria fiului lui Ioan Corvin, nicĭ n'a făcut ca Mateiŭ Corvin, cel de viţă română sĕ fie de viţă maghiară, nicĭ desfiinţat pe Românĭ cu acésta. Apoi continuă astfel:

Tertipurĭ de acestea sunt esplicabile la studenţii din B. Pesta, carĭ la o lecţiune de istorie a profesorului Salamon, fost director al Monitorului Oficial unguresc (Budapesti Közlöny) au făcut un scandal pentru că Mateiŭ Corvin a fost român de origine. In zadar le-a spus profesorul, că un fapt istoric nu se póte anula cu strigăte şi sberete. La lecţia următóre studenţii veniră la universitate în sală cu cânĭ, pe carĭ îĭ călcau pe códă ca sĕ chilălăéscă şi sĕ-l siléscă pe profesorul sĕ înceteze cu cursul lui asupra regelui Mateiŭ.

D'atuncĭ încóce s'au pus Ungurii sĕ traducă documentele vechĭ scrise în latineşte pe unguresce. In special au tradus ei documentele din colecţia lui George Fejer, carĭ tóte sunt privitóre la românitatea originii Corvinilor, astfel că adĭ nu le mai póte consulta nicĭ un savant; de cât numai décă scie unguresce. Dér câţi savanţĭ nu sciu unguresce? Aprópe nicĭ unul.

Mĕsura acésta e fórte jicnitóre pentru eruditĭi streinĭ, cărora nu li se mai dau textele latine, ci numai cele unguresci. Unui savant frances, Al. Lefaivre, sosit în Ungaria acum trei anĭ ca sĕ studieze în B. Pesta şi Caşovia documentele relative la epoca lui Rakoczy şi Andreiŭ Bathory, archivarii i-au refusat documentele latinescĭ dându-i numai traducerile lor ungurescĭ. Observând scriitorul frances, că nu le póte utilisa, de órece nu scie unguresce, archivarul de la B. Pesta i-a rĕspuns: „Destul de rĕu, décă nicĭ la vîrsta d-tale nu scii încă unguresce!"

Iacă după ce exemple se ia primul ministru C. Szell.

Studenţii italienĭ în România.

Marţĭ d. a. s'a dat la Ateneul român al doilea festival, în onórea studenţilor italienĭ. Sala era plină de un public ales.

Festivalul s'a început printr'o scurtă cuvêntare a d-lui *Benedetto de Luca*, publicist, care a făcut o privire generală asupra culturei italiene în ţĕrile streine.

D-l *Giglio Tos* şĭ-a desvoltat apoi frumósa sa conferenţă despre societatea „Dante Alighieri", care urmăresce cultura italiană pretutindenĭ în strĕinătate unde sunt italienĭ. Societatea acésta numĕră până acuma 150,000 membrii şi are sucursale în tóte părţile lumei. Conferenţiarul termină făcĕnd apel la italienii din Bucurescĭ sĕ facă şi ei o secţiune a acestei societăţĭ.

După conferinţă au urmat diferite producţiunĭ musicale, conform programului.

Séra în sala de recepţiune a şcólei italiene din str. Neptun, a avut loc banchetul oferit în onórea studenţilor italienĭ de către d-l *Luigi Cazzavillan*, directorul diarului „Universul".

Sala era frumos decorată cu verdéţă şi drapele italiene şi române.

Afară de óspeţii italienĭ, au luat parte la banchet numĕroşĭ representanţĭ ai coloniei italiene şi studenţii românĭ.

Asemenea au luat parte la banchet representanţii tuturor diarelor dilnice din Capitală.

Banchetul a fost presidat de d-l Gr. Ştefănescu, dacanul facultăţii de sciinţe. Musica bersaglierilor, sub conducerea maestrului Colzi, a cântat pe rênd imnul regal italian şi imnul regal român, în aplausele furtunóse ale tuturor învitaţilor şi a entusiasmului general.

In tot timpul banchetului a domnit apoi cea mai mare cordialitate; óspeţii italienĭ aveau locurile lor fie-care între un student român şi un representant al coloniei italiene din Bucurescĭ, cu carĭ se întreţinau tot timpul. Sus, în balconul sălei numĕróse dómne şi d şóre asistau la banchet.

D-l Luigi *Cazzavillan* a ridicat primul toast, rostind următórele:

Stimaţĭ domnĭ,
Scumpii mei concetăţenĭ,

Décă imensă a fost bucuria simţită de mine în diua când aţĭ sosit printre noi, tinerĭ studenţĭ, nu mai puţin mare e bucuria pe care o simt adĭ vĕdĕnd întruniţĭ în jurul nostru, la acest frăţesc banchet, atâţĭ amicĭ ai iubitei nóstre Italii, atâtea persóne distinse, carĭ în orĭ-ce împrejurare mĭ-au acordat cu mare bună-voinţă, valorosul lor sprijin pentru desvoltarea instituţiunilor nóstre în acéstă Capitală.

Acum trei anĭ, d-lor, când am fost la Roma la congresul orientaliştilor, fraţii noştrĭ românĭ, carĭ au fost acolo, au depus o cunună la forul lui Traian. Cu aceea ocasie am pronunţat un scurt discurs, în care am spus, că noi Italienii în România nu suntem consideraţĭ ca strĕinĭ, ci ca fraţĭ. Adĭ repet acésta, şi măreţele şi entusiastele demonstraţii făcute vouĕ, voioşĭ tinerĭ, confirmă pe deplin afirmaţia mea. Imĭ amintesc, d-lor, că acum mult timp rugaiŭ pe M. S. Regina Elisabeta sĕ binevoiéscă a asista la o representaţie dată în folosul societăţii de binefacere *Umberto-Margherita*; Carmen Sylva mĭ-a rĕspuns: „Italienilor nu le pot refusa nimic".

Cum vedeţĭ, d-lor de la Palat până la colibă, noi italieni suntem aci stimaţĭ şi iubiţĭ cu cea mai mare dragoste.

Primul nostru gând, scumpĭ cetăţenĭ sĕ ne fie decĭ îndreptat spre MM. LL. Suveranii României, în onórea cărora vĕ poftesc a bea. *Trăiéscă Regele Carol! Trăiéscă Regina Elisabeta! Trăiéscă familia regală!*

Sĕ bem de asemenea, domnilor, pentru prosperitatea şi mărirea nobilei ţĕrĭ, care ne ospătéză şi în sănĕtatea amicilor Italiei, carĭ se află aci de faţă. *Trăiéscă România!*

După acésta d-l *Cazzavillan* ridică paharul în sănĕtatea iubiţilor Suveranĭ italienĭ *Victor Emanuel*, tînĕrul rege, care s'a revelat aşa de repede ca un caracter, o voinţă, şi *Regina Elena* care cu nobleţa inimei sale a sciut sĕ câştige dragostea tuturor Italienilor, şi pentru prosperitatea şi bunăstarea scumpei şi frumósei patrie *Italia.*

In fine învită pe óspeţii sĕi a bea pentru sacra memorie a ómenilor marĭ italienĭ: Garibaldi, Mazzini, Victor Emanuel II, Cavour şi Umberto, ale căror busturĭ se aflau espuse în salon.

Cuvintele d-lui Cazzavillan, care a făcut o adêncă impresie, au fost des întreruptă de aplausele furtunóse. Strigătele de „Trăiéscă Italia şi România" au fost acoperite de sunetele imnurilor naţionale italian şi român, ascultate în picióre de întrégа asistenţă.

Au urmat apoi un numĕr frumos de toaste, între carĭ amintim pe al d-lui Robescu vice-preş. camerei pentru Italia protectórea statornică a României; al d-nei Clelia Bruzzesi, decana dómnelor din colonia italiană pentru fiiĭ Italiei şi României; St. Sihleanu, directorul gener. al teatrelor pentru Margherita de Savoia şi Carmen Sylva, Giglio Tos pentru d. Luigi Cazzavilan; Barbu Delavrancea pentru tinerimea italiană, Benedetto de Luca pentru tinerimea română ş. a. ş. a.

S'a expediat apoi următórea telegramă d-lui conte de Gubernatis:

„Studenţimea universitară română sĕrbătorind venirea fraţilor italienĭ în mijlocul lor, îşĭ amintesce cu drag de ilustrul filoromân contele de Gubernatis, arătându-şĭ şi cu acéstă ocasiune, sentimentele ei de vie recunoscinţă pentru serviciile marĭ ce a adus causei românismului".

Banchetul oferit în onórea studenţilor italienĭ de d. Cazzavillan a lăsat cea mai frumósă impresie tuturor celor carĭ au participat la el.

Mercurĭ, la órele 10 dim., studenţii italienĭ, cu drapelul federaţiei „Corda Fratres", însoţiţĭ de studenţii românĭ cu drapelul albastru, şi de câte o delegaţie din partea Ligei Culturale cu drapel şi a societăţei Macedo-Române cu drapel, s'au dus la cimiteriul Şerban-Vodă unde au depus câte o corónă pe mormêntul mult regretatului V. A. Urechiă.

Coróna studenţilor era de foi de laur cu panglica tricoloră italiană şi cu inscripţia în italienesce: *„Tinerimea italiană lui V. A. Urechiă, 2 Oct. 1902."*

Din partea ligei o mare corónă de foi de laur, cu panglicĭ tricolore române şi italiane, şi din partea societăţii Macedo-Române o corónă de florĭ naturale cu panglicĭ albe.

D. Remus *Iliescu* a ţinut în italienesce o mişcătóre cuvêntare în care a arătat nemarginita dragoste pe care o avea Urechiă pentru Italia şi pentru universitatea italiană.

D. *Persico*, în accente vibrătóre şi fórte mişcat, a făcut elogiul fostului amic al Italiei, care şi-a sacrificat tótă viéţa sa pentru causa latină.

Au mai rostit şi alte frumóse şi mişcătóre cuvêntărĭ: d. Al. Florescu din partea Ligei; d. Septimiu Mureşanu, în numele studenţilor trnnsilvănenĭ; d. Pandele Musu din partea coloniei macedo-române şi alţii.

La întórcerea de la cimitir, óspeţii italienĭ au visitat biserica Domniţa Bălaşa apoi palatul de justiţie, şi la orele 12 s'au dus la palatul poştelor.

Miercurĭ după amiadĭ avù loc la Ateneul Român fondarea ligei italo-române; ér séra fù banchetul de adio dat de „Uniunea studenţilor" în sala Bragadiru.

Studenţii italienĭ au plecat la T.-Severin Joi diminéţa.

*

Toţĭ studenţii universitarĭ românĭ presenţĭ în Bucurescĭ, şi-au depus Marţĭ cărţile de visită la legaţiunea Italiei în semn de simpatie.

*

Mai relevăm, că la banchetul de Joia trecută dat la Cosman, pe bulevard, d-l Septimiu B. *Mureşanu*, advocat şi delegat al Ligei, a rostit un frumos şi entusiast discurs în numele Românilor din Transilvania. In mijlocul unui entusiasm de nedescris, d-l Mureşianu face un călduros apel Italienilor de a îmbrăţişa cu tótă inima causa Românilor asupriţĭ, luptând din rĕsputerĭ pentru triumful ei, care în acelaşĭ timp e un trimf al ideii latine. Aplause entusiaste acoperiră discursul şi oratorului i-se fac ovaţiunĭ din partea Italienilor.

D-l S. B. Mureşanu a ţinut o vorbire şi la banchetul din Constanţa, unde de asemenea a secerat aplause furtunóse.

Incidentul din Constanţa.

„L'Independance Roumaine", organul oficios al guvernului publică următórea comunicare:

Un incident din cele mai regretabile ni-se semnaléză din Constanţa.

Consulul otoman al acestui oraş, Razim-bey, întovărăşit de vice consul, de secretarul consulatului şi de un cavas, a întrat Sâmbăta trecută către 7 ore şi jumĕtate în prăvălia bărbierului Bedrosian supus român de origine arménă, şi *l'a so-*

mat de a ridica de pe perete un tablou, care represintă un episod din timpul resboiului de la 1877: un sergent de vânători în presența comandantului sĕu, maiorul Candiano-Popescu închinând înaintea M. S. Regelui un drapel luat de la Turci.

Bărbierul, natural refusând, Razim-bey *l'a amenințat că va da jos el singur cu bastonul tabloul.*

Dér în presența atitudinei energice a lui Bedrosian. care a rĕspuns că *nu are de primit ordine de cât de la autoritatea română*, consulul otoman a eșit din local.

El de sigur regretă acuma conduita sa inexplicabilă.

In fața confirmării acestui fapt de către un oficios al guvernului, ḑiarele opoziționale bucurescene cer de la ministru-președinte și de la ministru de externe sĕ ia neamânat mĕsurĭ, ca sĕ dea satisfacția cea mai strălucită amorului propriu românesc jicnit de un imberb turc, care se incumetă a da ordine în țera românéscă.

SCIRILE DILEI.

— 4 (17) Octomvrie.

Monument marelui Traian. La banchetul care s'a dat la Brăila în sala teatrului Rally, în urma propunerei profesorului Chicireanu, s'a hotărît ridicarea unui monument marelui Traian în acel oraș pentru comemorarea visitei făcută de studenții italienĭ la Brăila. In fruntea listei de subscripție figuréză Constantin Cociaș, deputatul Brăilei cu 1000 lei și s'au subscris deja încă 1000 de diferite persóne din localitate.

Cradja și studenții italienĭ. Câți-va studenți italienĭ s'au dus la debitul de tutun de pe calea Victoriei 40, vis-à-vis de librăria Alcalay. Când au vrut sĕ achite tîrguiala ce au făcut, d-l Cradja, care e Român din Macedonia, n'a vrut sĕ priméscă banii: „Fericirea și onórea ce simt de a vedé în prăvălia mea pe representanții tineretului italian, face mai mult pentru mine decât orĭ-ce plată“, le ḑise d-l Cradja. Le-a mai oferit după asta mai multe pachete de țigărĭ, ca sĕ-șĭ aducă aminte și de poporul român din Macedonia. Studenții auḑind, câte a suferit d-l Cradja din partea comitetului macedonean, i-au făcut călduróse manifestații.

Salarele profesorilor de la școlele secundare. Cu cât cresce mai tare miseria economică, și cu cât sunt mai grele birurile, cu atât se observă mai mult o tendință nenorocită pentru a urca salarele funcționarilor de stat. In legătură cu proiectul pentru urcarea salarelor funcționarilor, se publică acum un proiect relativ la urcarea salarelor profesorilor secundarĭ. Conform acestui proiect, léfa primitivă a fie-cărui profesor va fi de 2600 cor., care din 4 în 4 anĭ se va urca cu câte 400 cor., așa că ultimul salar, care începe cu al 28-lea an de serviciu, va fi de 5400 cor. Gradațiile de cincĭ anĭ se casséză, în schimb însĕ tot la patru anĭ se va face avansarea normală, așa că de la 1—4 anĭ léfa va fi de 2600 cor. De la 4—8, 3000 cor. De la 8—12,—3400 cor. și așa mai departe. — Nu e vorbă și merită „salahorii națiunei“, carĭ educă tinerele generații în spiritul binecunoscut al timpului, sĕ fie retribuițĭ bine după munca lor.

Primirea studenților italienĭ în România dă prilej pressei italiene de a-șĭ esprima satisfacția pentru ospitalitatea cu care Italienii au fost întîmpinațĭ pretutindenĭ în regat. Diarele din Roma mai ales constată cu bucurie strălucita primire, ce li-s'a făcut studenților italienĭ.

Proces de les-Maiestate. Lucru ne mai auḑit până acuma: Un proces de les-Maiestate intentat unui ḑiar koșutist! Scirea acésta ni-o aduce însu-șĭ ḑiarul dat în judecată, „Független Magyarország“, care ne spune, că procurorul din Budapesta i-a intentat proces de les-Maiestate pentru articolul întitulat *„A koronatanács“*, și publicat în numĕrul de la 2 Octomvrie.

Un monument milenar primejduit. Monumentul milenar ridicat înainte de asta cu șése anĭ lângă Pannonhalma (com. Jaurin) cu cheltuiélă de 220.000 coróne, e amenințat cu ruina. Frescurile s'au stricat deja cu desĕvîrșire, tot așa și tabloul cel mare de pe părete făcut de Lotz și care a costat 20.000 coróne, a fost ruinat de plóia, ce a pĕtruns în monument. S'a trimis o comisiune la fața locului, care a opinat sĕ se facă reparaturĭ radicale, carĭ vor costa țéra éră mai multe ḑecĭ de mii de coróne! Avem de unde plăti!

Studenții italienĭ au plecat erĭ din România prin Vîrciorova. Direcțiunea căilor ferate române li-a oferit bilete de cl. II. Până la Vîrciorova au fost însoțițĭ de 60 studențĭ. La Craiova și la T.-Severin s'au făcut marĭ pregătiri în onórea lor.

Suspendat. O telegramă din Cernăuțĭ spune, că deputatul român *Lupu* Florea a fost suspendat din funcțiunea sa de consilier la tribunal, pe motiv, că a atacat vehement, într'un meeting, pe boerii românĭ ai Bucovinei, provocând ast-fel interpelărĭ și atacurĭ în dietă.

Congresul III al Catolicilor maghiarĭ. In ḑiua de 15 Octomvrie s'a deschis în Budapesta al III congres al Catolicilor maghiarĭ sub președința contelui Ioan *Zichy* junior. Cu ocasiunea acestui congres s'a inaugurat și colegiul „St. Emeric“, care este un internat pentru studențĭ universitarĭ. Acest internat este situat în strada „Üllö“, unde s'a cumpĕrat o casă cu 200.000 coróne și s'a adoptat pentru trebuințele, pentru carĭ este menit. Aicĭ este loc pentru 70 studenți, dintre carĭ fie-care plătesce 700 coróne pentru întreținerea completă. Sunt însĕ locurĭ cu prețul de jumĕtate și chiar gratuite. Fie-care intern are odaie separată.

Judecător de instrucție. Ministrul de justiție a însărcinat cu funcțiunile unui judecător de instrucție pentru circumscripția tribunalului din Brașov pe d-l jude de tribunal Mihail *Arzt*, ér ca substitut permanent al d-lui Arzt a delegat pe judele de tribunal Gavrilă *Buday*.

Perpetuum mobile. Diarul „Szekely-udvarhely“ aduce scirea, că un Sĕcuiŭ a inventat un aparat, prin care tot felul de mașine se vor puté pune în mișcare și ține în acéstă mișcare în infinit, fără altă forță motrice, decât prin utilisarea puterei de gravitație. Acest Sĕcuiŭ genial ar fi învĕțătorul M. Szabo din Homorod Szt.-Pál. Din partea comitatului i-s'a acordat lui Szabó o subvenție, pentru-ca sĕ-șĭ pótă scóte o patentă pe invenția sa. Diarele maghiare reproduc scirea ḑiarului „Sz.“ fără nicĭ o observație.

Budgetul Franței. Ministrul francez de finanțe *Rouvier*, a depus pe biroul camerei francese proiectul de budget pe eserciţiul 1903. Cheltuelile sunt evaluate la suma de 3.575.000.000 francĭ, ér veniturile la suma de 3.575.500.000 francĭ, cu un excedent de 500.000 francĭ. Expunerea de motive constată, că pentru echilibrarea budgetului trebuesc create resurse nouĕ pentru o sumă de 207 milióne francĭ. Evaluările venitului din impositul asupra zahărului sunt diminuate cu 41 milióne pe anul 1903, căcĭ impositul asupra zahărului va fi redus la 25 francĭ în urma suprimărei primelor.

Sfințirea unei prăvălii. Pe când pressa șovinistă, redactată în cea mai mare parte de neomaghiarĭ, găsesce un teren bogat de agitație contra naționalităților, — „Chazarii“, cum le ḑice „Álk.“, profită de învălmășala produsă în opinia publică otrăvită și exploatéză și se îmbogătesc. Puținĭ sunt aceia printre Maghiarĭ, carĭ sĕ observe manoperile acestea șirete. Aceia însĕ, carĭ le vĕd, au început de câți-va anĭ sĕ se organiseze pe terenul economic, formând așa numitele asociații creștine — de consum. O ast-fel de asociație a deschis de curênd o prăvălie în Ciongrad. Dumineca trecută s'a sfințit acéstă prăvălie de către parochul de acolo Antoni Hegyi, care a ținut un discurs, îndemnând poporul sĕ-șĭ facă cumpĕrăturile numai din prăvălia acésta, unde va fi servit cu cinste creștinéscă.

Președintele societății slave de binefacere. Cerep Spiridovicĭ, însoțit de-o deputațiune numĕrósă, va pleca ḑilele acestea din Petersburg la Roma unde este așteptat. El va trece prin Bucurescĭ. Sofia, Belgrad și Cettinje, înmânând diplome de membri onorarĭ ai acelei societăți regelui României, regelui Serbiei, prinților Bulgariei și Muntenegrului și regelui Italiei.

Colera. Ultimul buletin sosit din Egipt asupra mersului colerei, arată pentru ḑiua de 3 Octomvrie curent, 162 casurĭ, urmate de 151 decese, dintre care 11 casurĭ, 9 decese la Alexandria; 2 casurĭ, 1 deces, la Cairo; 2 casurĭ, 1 deces la Suez; 7 casurĭ, 7 decese la Damieta; 18 casurĭ, 17 decese la Roseta și 122 casurĭ cu 116 decese în cele-lalte localitățĭ. La Gaza, în Siria, s'au produs casurĭ de-o bólă care se bănuesce a fi coleră. S'a ordonat o carantină de ḑece ḑile pentru vasele ce vin d'acolo.

Teatru german. Mâne Sâmbătă se va representa tragedia *„Faust“* de Goethe. Cu rolurile principale distribuite între cele mai bune puterĭ ale societăți cum sunt d-nii Mauth, Seger, Liebesny și d-na Weiser.

Din dieta ungară.

Deputatul 48-ist *Nessi* Pal scim că a interpelat pe ministrul president Szell cu privire la cele ce s'au întêmplat în Clușiŭ din incidentul desvĕlirei statuei regelui Matia Corvinul.

Nessi s'a plâns mai întâiŭ, că Majestatea Sa monarchul n'a fost de față la serbare. Absența acésta am simțit'o dureros. Dér din membrii casei de Habsburg (vr'o 30 bărbațĭ) încă n'a fost de față de cât un archiduce și și acesta din ordinul regelui. Nu așa însĕ în Austria. Aicĭ la o serbare fie cât de neînsemnată, participă familia regală. La desvĕlirea statuei archiducelui Albrecht au fost de față toțĭ membrii majorenĭ ai casei domnitóre. Sĕu doră archiducele Albrecht a fost mai mare om, de cât Matia? Sper că nu s'au presentat cu toții numai fiind-că sciau, că până la mórtea sa, *Albrecht a rĕmas dușman neîmpăcat al acestei națiunĭ și patrii.*

Vorbesce apoi despre imnul *„Gott erhalte“*, care s'a cântat la Clușiŭ de musica militară.

„S'a auḑit érăși acel cântec *de noi de toți urgisit*, când archiducele maghiar representantul regelui maghiar, a sosit la gară. Grație tinerimei și cetățenilor din Clușiŭ, din mii de gurĭ s'a auḑit cântându-se atuncĭ sfântul nostru imn național maghiar și prin cântarea lui am înecat sunetele urgisite ale lui „Gott erhalte“. (Br. Fejervary: Nu le-ațĭ înecat!) De ce a trebuit sĕ se batjocuréscă acéstă serbare națională cu sunetele lui „Gott erhalte“? De ce vrețĭ sĕ deschideți ranele abia cicatrisate? Cine are nevoie de acésta? Cred că nicĭ țéra, nicĭ națiunea n'are interes a-se ridica tot-déuna vĕlul sub sdrențele căruia vedem ranele națiunei maghiare, sângerând. Vedem fața palidă a primului ministru-president maghiar ucis fără vină; ne apar cei 13 martirĭ și apar miile de eroi dușĭ pe câmpul de luptă și la eșafod prin *călcarea jurământului unui rege*“.

Presidentul: Fac atent pe d-l deputat; nu i-am înțeles cuvintele în mijlocul sgomotului, a vorbit despre călcare de jurĕmênt regesc.

Nessi P.: Despre călcarea de jurĕmênt a unui rege (Sgomot. O voce din stânga estremă: *Sunt și mai mulțĭ.*) Națiunea s'a împăcat sincer cu casa domnitóre, i-a întins mâna de pace, dér așa se pare că *în Viena nu pot uita* și în *furia lor neputinciósă* ne sciind ce sĕ facă, vréu sĕ umiléscă acéstă sĕrmană națiune, când mereu îi pălmuesc consciința națională. Acesta e un joc periculos, d. president, căcĭ de se va mai auḑi odată „Recrudescunt antiqua vulnera gentis Hungariae“, la asta numai un rĕspuns póte sĕ fie, că adecă „Kossuth Lajos azt izente“...

Coloman *Szell* (ministru-president) rĕspunde, că pe Maj. Sa nu l'au împedecat a veni la Clușiŭ sentimentele și gândurile ce și-le închipuesce Nessi, ér archiducele Iosif n'a putut veni, fiind bolnav. (*Thaly*: La statua lui Hentzi a fost) Archiducele Iosif August n'a venit la Clușiŭ ca archiduce și ca membru al familiei, ci ca representant al regelui și tot în numele regelui a vorbit la Clușiŭ. Musica militară a cântat „Gott erhalte“ conform datoriei sale și a regulamentului de serviciu (Mare sgomot în stânga estremă. Br. *Fejervary*: Regulament! Regulament!—*Kubik*:B: Acum nu escĭ în casarmă.) Acolo unde nu sunt intenții de a insulta, și unde nimenĭ n'are de gând sĕ insulte națiunea maghiară, nu póte fi vorba de plângere (Mare sgomot în stânga estremă. Deputații sașĭ aplaudéză pe Szell. Strigărĭ: Frumușică prietenie.)

Nessi se declară nemulțumit cu rĕspunsul și ḑice, că décă n'a venit Maj. Sa, de ce nu a trimis la Clușiŭ pe moștenitorul de tron?

Când presidentul spune, că majoritatea ia la cunoscință rĕspunsul ministrului president, cei din stânga estremă strigă: *Hoch! Hoch!*

NECROLOG. La 14 Octomvrie n. a. c. a rĕposat în Pagida tinĕrul absolvent de teologie **Pamfilie Barbu** în etate de 23 anĭ. Inmormêntarea s'a făcut la 16 Oct. în cimiteriul gr. cat. din Pagida. Pe rĕposatul îl jelesc Isidor Barbu și soția Iuliana n. Simonetti ca părinți, Aurel Barbu și soția Aurelia n. Pop, Romul Barbu și soția Eugenia n. Bereș, ca frațĭ și cumnate.

ULTIME SCIRI.

Bucurescĭ, 17 Octomvrie. In consiliul comunal ținut sub președința d-lui Bibicescu, acesta profitând de ocasia dispensării de taxe acordată unei școlĭ israelite, a ținut un important discurs relevând toleranța poporului român față cu tóte confesiunile și veștedind campania nedémnă îndreptată de către Evrei contra României.

Viena, 17 Octomvrie. Deputații românĭ au anunțat o interpelație în Reichsrath în cestiunea suspendării deputatului Lupu de la funcțiunea sa de consilier la tribunalul din Cernăuți.

Constantinopol, 17 Octomvrie. Sultanul stăruie pe lângă principele *Ferdinand*, ca sĕ-i facă o visită la Constantinopol, sperând, că acésta va calma mișcarea macedoneană. Principele încă n'a dat rĕspuns.

Sosițĭ în Brașov.

Pe ḑiua de 16 Octomvrie 1902.

Pomul verde: Knappe, Bucurescĭ; D-na Kovács. Giula.

Europa: Teutschländer, Rath. Komlos, Grünfeld, Pfakér. Heppenheimer, Grünhut, Viena; Joó, Friedrich, Jászai, Zachas. Ramazedes, Budapesta; Gál, Cs. Tusnad; D-na Morvay, Bartha, Covasna; Michanek. Chemnitz; Szala, Clușiŭ; Fröhlich, Iaurin; Nemes, Geml, Timișóra; Kuja, Bucurescĭ; Kosetke, Neusatz.

Proprietar: ***Dr. Aurel Mureșianu.***

Redactor responsabil: ***Traian H. Pop.***

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov, se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aici înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Monológe de Antoniu Pop:

Nr. 1. Pe neaşteptate . . . 08 b.
Nr. 2. Pentru ce am rĕmas flăcău bĕtrân . . . . 16 b.
Nr 3 La anul nou . . . . 08 b.
Nr. 4. Ce nicĭ prin minte nu mi-a trecut . . . . 08 b.
Nr. 5. O păţanie . . . . . 08 b.
Tóte la olaltă 48 b. plus 10 b. porto.

Asupra situaţiunei, articolĭ şi foişóre de Ionŭ A. Lăpedat. Preţ. 40 b. pl. 10 b. porto)

Influinţa francesă în România de Al. Xenopol profesor la universitatea din Iaşĭ Cu 50 b. + 5 b. porto.

Pribeag, ediţia I-a de Ioan Iosif Sceopul Preţ. cor. 1. 50 b. pl. 10 b. porto.

Poesii de Al. A. Macedonskĭ. Preţ. 3 cor. pl. 20 b. porto.

Infocata şi nenorocita dragoste a lui Filarot şi Antusei, o povestire fórte frumósă in versurĭ, păstrată din bătrânĭ. Preţ. 24 b pl. 3 porto.

Prosă şi versurĭ. fabule de Gr. M. Alexandrescu preţul 30 b. plus 5 b porto.

Istoria lui Stan Păţitul. Partea a II-a.
Femeia în versurĭ pentru popor de I. Tom Totan învĕţător, preţ. 20 b. plus 3 b. porto

Scriitorĭ, cetitorĭ şi criticĭ de N. Rădulescu-Niger 50 b. plus 5 b porto.

Lira Sionului séu cântarea sĕrbătorilor de Aron Boca Velchereanu 50 b. plus 10 b. porto.

Buna chivernisélă, carte pentru toţĭ întocmită după ideile lui Sam. Smiles de Theodor V. Păcăţianu. 40 bani plus 5 b. porto.

Monologurĭ în versurĭ seria a 2-a după Auguste Vacquerie, Eugene Manuel, Uhland, Emile Goudeau, E. Grenet-Dancour şi L. Ratisbonne de Nicolae Ţincu. 1 cor plus 5 b. porto.

Imbunătăţirea stărei sătenilor de Gr. G. Penescu. preţ. 50 b. + 5 b. porto.

Cu vêrful penei, scrieri satirico-humoristice de Antoniu Pop 1 Cor plus 10 b. porto.

Poesii de Vasile Ranta Buticescu. Ediţiunea „Amicului Familiei“ Preţul 1 cor. 20 b. plus 10 b. porto.

Istoria legii noue scrisă de Dr. Victor Szmigelski. Tomul II: Isus a preot. Cu aprobarea Prea-veneratului Ordinariat metropolitan gr. cat. de Alba-Iulia şi Făgăraş. Preţul 3 cor. 40 b. plus 20 b. porto.

Escursiunĭ pe munţii Ţerei Bârsei şi ai Făgăraşului din punctul „La om“ de pe „Bucecĭ“ până dincolo de „Negoiul“. Descoperir, întregire cu schiţe istorice despre Cas.elele şi ţéra Făgaraşului de I. Turcu, protonotar pens onat al comitetului Făgăraş. Preţul 2 leĭ plus 10 b. porto.

„Castelul din Carpaţĭ“, roman din viéţa poporului român din Ardeal, de Jules *Verne*, tradus de d-l Dr. Victor *Onişor* cu o prefaţă de Dr. Eliă *Daianu* (Tiparul „Tipografia“ societate pe acţiunĭ Sibiiu). *Se află de vêndare la Tipografia „A. Mureşianu“ Braşov.* Esemplarul broşat edit. poporală *1 cor. 60*, broşat ed. de lux *2 cor 40* (plus 10 b. porto), legat *4 cor.* (plus 20 b. porto). O carte fórte interesantă, care n'ar trebui sĕ lipséscă de pe masa nicĭ unui Român.

Din composiţiunile pline de melodii românescĭ ale mult regretatului compositor român *Ciprian Porumbescu*, tipărite şi edate în ediţiunĭ poporale de d-na Marióra *Raţiu* născută Porumbescu, se află de vêndare la Tipografia nóstră următórele piese:

„Imn de urare“ cu două vocĭ, *„Hora Prahovei“*, *„A cădut o rază lină“* cu voce, *„Fluturaş de nópte“* polcă, *„Frunză verde mărgăril“* cânt poporal, *„Pe câmpiile Stupcei“* polca mazurca, *„Fata popii“* cânt poporal. Fie-care bucată costă 1 cor. plus 10 banĭ porto. *„Basme Iaşene“* vals, 3 cor. plus 10 banĭ porto. *„Potpouriu“, din opereat „Crai nou“* 4 cor. plus 10 banĭ porto.

„Clipe de repaus“ de *Sorcovă*. Un volum elegant, care póte ocupa loc pe masa orĭ-cărui salon. Preţul 2 coróne (Pentru România 2 Lei 50 banĭ) porto estra. Credem a fi de prisos a mai recomanda în special acéstă nouĕ apariţie literară. In acest volum găsim un limbagiŭ frumos românesc şi nişte povestirĭ scrise cu atâta spirit, încât cartea odată luată în mână, nu o mai puĭ jos, până nu ţaĭ cetit'o tótă Se póte procura la Tipografia A. Mureşianu pe lângă trimiterea preţuluĭ indicat plus 20 banĭ porto.

„Carnetul Roşu“, o interesantă novelă nihilistă, tradusă din germană de *Moşul*. O broşură de 104 paginĭ, format octav mic, Broşura oferă o lectură uşoră şi distractivă. —„Moşul“ e cunoscut cetitorilor noştri din numĕrósele sale lucrărĭ publicate în foiţa diarului nostru. Ppreţul cu posta 50 banĭ

Cursul la bursa din Viena.

Din 16 Octomvrie n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120 15
Renta de coróne ung. 4%	?7 60
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	90.25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	97.85
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	98.—
Bonurĭ rurale ungare 4%	209 ?5
Bonurĭ rurale croate-slavone	160.40
Impr. ung. cu premii	100 60
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	100.50
Renta de argint austr.	120.55
Renta de hârtie austr.	100.20
Renta de aur austr.	92.10
Losurĭ din 1860.	150 65
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	15.84
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	715 50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	678.50
Napoleondorĭ	19.05
Mărcĭ imperiale germane	116.92½
London vista	239.20
Paris vista	95 12½
Rente austr. 4% de coróne	.95.12½
Note italiene	— —

Cursul pieţei Braşov.

Din 17 Octomvrie n. 1902.

Bancnot rom.	Cump.	18.90	Vênd.	18 94
Argint român.	„	18.80	„	18.88
Napoleond'orĭ.	„	19.04	„	19.07
Galbenĭ	„	11.20	„	10.30
Ruble Rusescĭ	„	2 54	„	—.—
Mărcĭ germane	„	117.25	„	— —
Lire turcescĭ	„	21.40	„	21.5
Seris fonc. Albina 5%		101. –	„	102 —